

Chajee Sara | Leven als antwoord op de dood

| [30/10/2018](#) |

Terwijl de tranen nog over onze wangen lopen door wat er gebeurd is in Pittsburgh afgelopen Shabbat, zijn we meer vastberaden dan ooit. Ons antwoord aan de vijanden van het Jodendom en aan de dood is: *léven*. De parasha van deze week, Chajee Sara, geeft een bijzondere aanmoediging met eeuwigheidswaarde: reageer op deze haatvolle daad met ‘leven en liefde’.

Chajee Sara betekent ‘het leven van Sara’. Eigenaardig, want de eerste gebeurtenis van deze week is dat Sara overlijdt, zie de tekstverwijzing onderaan. Waarom wordt dit deel van de Torah dan *het leven* van Sara genoemd? En waaraan is zij eigenlijk overleden?

Nou, heel simpel: Avraham was niet thuis. Hij was weg, ‘s ochtends vroeg al op stap met hun zoon Yitschak en twee begeleiders. Toen Sara erachter kwam wat het doel was van deze vroege ochtendwandeling, het opofferen van Yitschak, ja... toen had ze het niet meer. Dat was haar te veel. Uiteindelijk werd het offeren van Yitschak door een engel tegen gehouden, maar toen vader en zoon thuiskwamen moesten ze mama begraven...

Speciale vrouw

Sara was een hele speciale vrouw. Ze heeft 127 jaar geleefd en haar dagen gevuld met zaken die ook eeuwige waarde hadden. Zo brandden haar shabbatkaarsen de hele week door. Het brood dat ze bakte was gezegend en bleef daardoor de hele week vers. Tenslotte was G-d's aanwezigheid merkbaar over haar tent. Deze drie wonderen stopten bij haar overlijden en kwamen terug toen haar schoondochter Rivkah de tent binnen kwam.

Drie wonderen die overeenkomen met de drie speciale mitswot, geboden, waar Joodse vrouwen zich tot de dag van vandaag in specialiseren:

1. Het aansteken van Shabbat kaarsen vrijdag avond.
2. Het koshere bakken en koken, o.a. challa.
3. Het maandelijkse gebruik van het mikwe, het ritueel bad waar Joodse vrouwen zich in onderdompelen.

Wanneer je als mens in je leven zaken opbouwt en situaties in werking zet die ook na je dood zullen voortleven, dan kunnen we rustig stellen dat de dood niet een eindpunt is, maar een overgang naar een nieuwe levensfase: Chajee Sara, het leven van Sara.

Toen Sara nog leefde was het effect van haar daden begrensd, omdat ze maar op één plek tegelijk kon zijn. Haar lichaam beperkte haar invloed. Na de dood verdwijnt deze beperking. Al haar krachten kunnen zich nu onbelemmerd verspreiden. Zo zien wij zo vaak dat grote bijzondere mensen na hun heengaan veel meer gewaardeerd worden dan daarvoor.

Sara is onze aartsmoeder. Wij zijn haar erfgenamen. Wij ook hebben het voorrecht om ons bezig te houden met zaken die niet alleen in het hier en nu van belang zijn, maar die eeuwig effect hebben.

Erfgoed

Sara heeft de emancipatie reeds 4000 jaar geleden ingezet. Wanneer een Joodse vrouw Shabbatkaarsen aansteekt, een koshere maaltijd voorbereidt of aan haar huwelijksleven een extra dimensie geeft, dan verbindt zij zich met Sara. Daarmee geeft ze het joodse erfgoed door aan de komende generatie. Ze maakt van zichzelf een schakel in een onafgebroken ketting, ze verenigt het verleden met het heden en de toekomst. En ze maakt zichzelf door haar daden onverwoestbaar en eeuwig levend.

Keer op keer is bewezen dat de joodse vrouw het schakelpunt is van onze geschiedenis. Zij is diegenen die bepaalt of haar kinderen joods zijn. Zij is diegenen die het mikwe gebruikt, nog vóór de conceptie. Daarmee begint ze al met de opvoeding aan haar potentiële, nog niet geboren kind. Zij zal tijdens haar zwangerschap, door zelf kosher te eten joodse, spiritueel geschikte cellen aanmaken in haar ongeborn kind. Vanaf de geboorte is het meestal de moeder die het grootste deel van de opvoeding op zich neemt, zeker in de jongste jaren wanneer het kind het meeste alle invloeden in zich opneemt.

Ongemerkt heeft zij al geïnvesteerd en het kind een extra spirituele kracht meegegeven.

De Joodse vrouw bepaalt ook de sfeer in huis. Door vrijdag avond Shabbatkaarsen aan te steken zet zij een bepaalde sfeer neer; ze zegt hiermee eigenlijk: 'Stop en niet verder.' Even alles uitschakelen en bijkomen. We nemen één dag vrij wat de lichamelijke creativiteit betreft. De situatie waarin alles zich bevindt laten we even zoals die is. De digitale wereld is een etmaal lang uitgeschakeld. Wat een rust en ontspanning!

Eeuwige daad

Haar kaarsen geven het signaal af dat het tijd is voor spirituele creativiteit. Shabbat is dé dag om met familie en vrienden op een hoger niveau te opereren. De Joodse vrouw geeft duidelijke signalen af, haar Shabbatkaarsen, die ongemerkt naar de volgende generatie doorsluizen. Deze levenskracht zal in haar kinderen en kleinkinderen voortbestaan, ook lang na dat zij zelf niet meer in de deze wereld is.

Of ze nu 4000 jaar geleden leefde of in 2018 of daar ergens tussen: zij bepaalt met haar eeuwige spirituele injectie in het dagelijkse leven wat de volgende generatie mee gaat nemen.

Volgende keer, voordat je iets onderneemt kun je je afvragen of dit na 120 jaar nog noemenswaardig zal zijn, of je medemens er ook iets mee kan en of de volgende generatie het mee zal nemen. Een Sara-daad is een eeuwige daad.

Wij zijn beland in de 21ste eeuw en 4000 jaren aan traditie en overlevering zijn aan ons voorafgegaan. Wij zijn de onderste schakel van deze rijke eeuwenlange ketting. Wat een verantwoordelijkheid! Wat een voorrecht! Onze voorouders hebben zonder onderbreking de traditie jaar in jaar uit, van generatie tot generatie doorgegeven. Vaak hebben zij zelfs hun leven moeten opofferen om ervoor te zorgen dat de ketting niet zou doorbreken. Nu is het onze beurt. Een zeer bijzondere opdracht rust op onze schouders.

Wij zorgen ervoor dat deze ketting onafgebroken doorgaat. Ik ben er zeer bewust van dat ik de schakel ben naar de volgende generatie. Het hangt van mij persoonlijk af of mijn kinderen het Jodendom in zich gaan dragen en op hun beurt het door gaan geven. Elke mitswa die ik doe, elke koshere hap die ik in mijn mond steek en elke Torahles die ik absorbeer, versterkt deze schakel. Alhoewel het een collectieve verantwoordelijkheid is van het hele joodse volk, toch ben ik de enige die deze rol kan vervullen naar mijn kinderen toe. Wat een eer!

Pittsburgh

Dames en heren, we zijn afgelopen Shabbat zwaar getroffen. In Pittsburgh hebben wij 11 offers moeten brengen. Terwijl de tranen nog over onze wangen lopen, zijn we meer vastberaden dan ooit. Onze respons tot de dood is **Chajee Sara**, het leven van Sara. De slachtoffers zijn vermoord wegens hun Jodendom, wij gaan leven voor ons Jodendom. Wij gaan nieuw leven blazen in ons erfgoed.

De Joodse gemeenschap verzoekt de hele wereld om te vechten tegen deze walgelijke afschuwelijke duisternis door een nieuwe goede daad op je te nemen. Plaats bijvoorbeeld een nieuwe mezeza op je deur om jezelf te beschermen. Of laat de mezeza die jij al hebt controleren of het nog kosher is. Bekijk deze actie – en voeg je eigen goede daad toe – via de link onderaan het artikel.

Reageer op deze haatvolle daad door extra aardig te zijn voor iemand die je misschien niet of amper kent. Maak de eerste stap om een relatie te herstellen met een kennis of familielid. Bel eens een bejaarde of zieke op om *hello* te zeggen of geef wat geld aan de armen of aan een joodse school of organisatie.

Geef aan Chabad Utrecht. Ik garandeer je dat jouw geld gebruikt wordt voor joods leven en overleven. Voor het toevoegen van Torah en Mitswot, voor het vechten tegen assimilatie, met behulp van educatie, lessen en artikelen.

Laten we G-d vragen dat Hij de nabestaanden troost en de gewonden snel en pijnloos geneest. Zo dragen wij individueel en collectief bij aan ons onverwoestbare erfgoed. We zorgen dat de dood van deze 11 zielen een bron wordt van nog meer leven en Joodse eeuwigheid. Doe mee en geef in meervouden van 11: bijvoorbeeld 11 euro, 110 dollar, 1.100 shekel, 11.000 euro of een ander bedrag. Vereeuwig jouw inkomsten door ze te delen.

Dat is ons antwoord aan de vijanden van het leven en van het Jodendom.

Ik wens jullie allemaal een speciale Shabbat toe. Een Shabbat vol met vrolijkheid, rust en inspiratie. Een Shabbat wanneer we G-d gaan vragen en eisen dat er geen tranen meer zullen zijn en dat Mashiach zal komen, zodat de ketting eindelijk haar doel zal hebben bereikt.

Shabbat shalom,

Bracha Heintz

www.chabadutrecht.nl

- Tekstverwijzing: [Bereesjiet 23, 1-2](#)
- [Doneer \(een meervoud\) van 11 aan Chabad Utrecht](#): Maak een overmaking op bankrekening nummer NL50ABNA0596801084 ten name van “Stichting vrienden van de Joodse gemeenschap Utrecht”